

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
1.Bf.257/2009/16.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság *Budapesten, 2010. év április hó 27. napján* megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Ítéletet:

Az aljas indokból elkövetett emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt *a vádlott* ellen indult bűnügyben a Fővárosi Bíróság 5.B.775/2008/49. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A vádlott terhére 2 rb. személyi szabadság megsértése büntettének kísérletekként értékelt cselekményt 2 rb. személyi szabadság megsértése büntettének *minősíti*.

A vádlottal szemben kiszabott főbüntetés mértékét 18 (tizennyolc) évi fegyházbüntetésre *enyhíti*.

A feltételes szabadságra bocsátását kizáró rendelkezést *mellőzi*.

A 2 rb. lőfegyverrel visszaélés büntetteként megjelölt cselekmény megnevezését 2 rb. visszaélés lőfegyverrel és lőszerrel büntettére *pontosítja* (Btk. 263/A. § (1) bekezdés a./ pontja).

Egyebekben az elsőfokú ítéletet *helybenhagyja*.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől 2010. év április hó 19. napjáig előzetes letartóztatásban töltött időt a fegyházbüntetésbe *beszámítja*.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Fővárosi Bíróság 5.B.775/2008/49. számú, 2009. március 26. napján kelt ítéletével a *vádlottat* a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés büntette, a Btk. 263/A. § (1) bekezdése szerinti 2 rb. lőfegyverrel visszaélés büntette, és a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző 5 rb. személyi szabadság megsértésének büntette (amelyből 2 rb. kísérlet, 2.rb. a (3) bekezdés c), míg 1. rb. az e) pontja szerint minősül) miatt - halmazati büntetésül - *20 évi fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte*. A vádlottat kizárta a feltételes szabadság kedvezményéből, beszámította a kiszabott fegyházba az előzetes fogvatartásban eltöltött időt, rendelkezett a bűnjelekről, és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész az élet elleni bűncselekmény súlyosabb, váddal egyező minősítése (aljas indok), és a vádlottat a feltételes szabadságból kizáró rendelkezés mellőzése végett jelentett be fellebbezést.

A vádlott és védője az élet elleni bűncselekmény téves minősítése miatt, testi sértés megállapítása végett, másodlagosan enyhítés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.614/2008/7. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésén is -, az ügyészi fellebbezést a feltételes szabadságból történt kizárás mellőzése érdekében tartotta fenn. Indítványozta a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatának börtönben történő meghatározását, a feltételes szabadságból kizáró rendelkezés mellőzését, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

A vádlott védője az írásban részletesen kifejtett érveit a nyilvános ülésen is egyezően adta elő, és indítványozta az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, mivel álláspontja szerint a tényállás megalapozatlan, az elsőfokú eljárásban elutasított bizonyítási kísérlet hiányában nem lehet állást foglalni az események pontos végrehajtásáról. A vádlott fegyvere véletlenül sült el, a fegyver szakértői szakvélemény alátámasztja a vádlottnak a lőfegyver hibás szerkezetére hivatkozását. A vádlott a véletlen lövéssel csak a Btk. 170. § (6) bekezdése szerinti testi sértést valósította meg, ezért a kiszabott büntetés lényeges enyhítése indokolt. Az ezzel egyidejűleg elkövetett személyi szabadság megsértésének a védő álláspontja szerint a kísérlete sem valósult meg, mivel számos büntetőjogi kommentár az útvonalváltásra késztetést nem tekinti a személyi szabadság korlátozásának. Összességében kiemelve a kiszabott büntetés álláspontja szerinti megtorló jellegét, ezért az enyhítését indítványozta és a feltételes szabadságból kizáró rendelkezés mellőzését, továbbá börtönfokozat megállapítását.

A fellebbezések részben voltak alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslat alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be. 348. §-ára figyelemmel teljes terjedelmében felülbírálta. Felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartása mellett lefolytatott körültekintő és lelkiismeretes bizonyítási eljárásban az ügy ténybeli és jogi megítélésének alapját képező bizonyítékokat beszerezte, azokat elemzően értékelte és az ellentétes adatok mérlegelésével megalapozott, irathú tényállást állapított meg.

A lőfegyverrel való visszaélést a vádlott sem vitatta, és azt sem, hogy a sértetti lakásban megjelent, bár annak célját eltérően magyarázta, amint a lakásban megtörtént eseményekről, így különösen a két fegyverrel való fenyegetés tényéről másként nyilatkozott. Az elsőfokú bíróság a vádlott védekezését logikus indokokkal, a bizonyítékok ésszerű mérlegelésével cáfolta. A tényállást 1-es számú sértett és 2-es számú sértett továbbá a gyermekkorú 3-as számú sértett tanúvallomása alapján

meggyőzően megindokoltan állapította meg, az ítéltábla a kifejtett érveivel minden tekintetben egyetértett. A másodfokú bíróság sem osztotta a gyermekkorú befolyásolására utaló hivatkozást. A pszichológus szakértő szakszerű véleménye megerősítette a 10 éves gyermek előadásának hitelességét, és az elsőfokú tárgyaláson meggyőzően fejtette ki, hogy a gyermek személyiségével összhangban állt az általa tanúsított magatartás. Az pedig teljesen kizárható, hogy a gyermek „komplett sztorit többszörös, relaxációs helyzetben vegetatív tüneteket produkálva elmondjon, erre nem lehet betanítani.” Csak megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az eljárás teljes anyagának ismeretében fel sem merülhetett, hogy a kislány betanítására bármilyen okból szükség lehetett volna.

A tanúk szavahihetőségét és előadásuk hiteltérdemlőségét semmi nem cáfolta. A vádlott kijelentései nem bizonyultak valósnak, állítását az ügy körülményei sem erősítették. A vádlott a hivatkozott okból - a 2-es számú sértettel folytatott titkos kapcsolat - nem jelenhetett meg a lakásban az ügyben megismert okokból, a fegyveres fenyegetésről, a fegyver hangtompítóval felszereltségéről a gyermek is pontosan nyilatkozott. Semmilyen ésszerű ok nem indokolta, hogy a vádlott fenyegetésének hiányában a sértettek az egész éjszakát ébren, rettegésben töltsék, és a lakásba jogtalanul jelen lévő vádlottal „beszélgessenek”, noha az nem állt szándékukban. Az 2-es számú sértett másnap reggel munkába kellett volna állnia, amelyre azért nem került sor, mert fenyegetettségük miatt a gyermeket vidékre vitték, és a rendőrséghez fordultak, amelynek során személyük védelmét is kérték - eredménytelenül.

Az élet elleni támadással kapcsolatban az ítéletben rögzítettek is megalapozott ténymegállapítások, amelyek a fegyver-, orvos-, pszichológus szakértői véleményeken a személyi és okirati bizonyítékokon alapulnak.

Nem foghat helyt a védelemnek a fegyver véletlen elsülésére vonatkozó hivatkozása sem. A fegyverszakértő egyértelműen és kategorikusan kizárta a fegyver véletlen elsülésének lehetőségét, sőt azt rögzítette a szakvéleményben és a személyes kihallgatásakor, hogy a fegyver hibája éppen abban mutatkozott meg, hogy nem feltétlenül sült el minden lövéskor, esetenként a más kaliberű töltény miatt a töltény keresztbe fordulhatott és ezért nem került a töltényűrbe. Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott már korábban csőre töltötte a fegyvert és az 1-es számú sértett fejére másfél méter távolságból célzott lövést adott le, amely a nyakán behatolva a csigolyát eltörte és a hüvely a gerincvelőben megrekedt. A fegyver nem a véletlen körülmények összjátékaként, hanem a vádlott szándékos és célzott magatartásának eredményeként sült el. Az eset körülményei, az előzmények, az újabb és a 2-es számú sértett által megakadályozott második lövés kísérlete, a vádlott menekülése, mint utómagatartások is a bíróság helyes mérlegelését támasztják alá.

A helyszínen elhaladó idegen személy felé a sértett részéről elhangzó - reakció nélkül maradt - rövid köszöntés nem eredményezte a vádlott védekezésében hivatkozott jogtalan támadástól való félelmét. A vádlott saját akaratából, csőre töltött

fegyverrel ment a helyszínre és várta/követe a sértetteket, majd akaratuktól eltérő magatartásra készítette őket. Az előzmények, a korábbi fenyegetés, a lakásban megtörténtek ismeretében, az 1-es számú sértett gipszelt jobb kezét is figyelembe véve semmilyen ellenállással nem kellett számolnia a vádlottnak, amint az nem is következett be.

Az elsőfokú bíróság tényállása megalapozott, a rendelkezésre álló bizonyítékok egyenként és a maguk összességében történő törvényes mérlegelésén alapul, zárt okozati láncolatot képez, ezért sérelmezése a tényálláshoz kötöttség elve miatt sem vezethetett eredményre.

A másodfokú eljárásban a felülbírálatban is irányadó tényállást csak az elsőfokú ítélet kihirdetése óta bekövetkezett változással kellett pontosítani. Az elsőfokú ítélet 3. oldalának 3. bekezdésében rögzített és a vádlottal szemben folyamatban volt megismételt büntetőeljárás lezárult. Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tényállást az alábbiak szerint kiegészíti:

- A Budapesti IV. és XV. kerületi Bíróság 3.B.589/2008/62. számú, 2009. november 3. napján kelt, és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 24.Bf.5632/2010 számú határozatával 2010. április 13. napján jogerősen a vádlottat erőszakos közöszlenség büntette, üzletszerű kéjelgés elősegítésének büntette és magánlaksértés vétsége miatt - halmazati büntetésül - 3 év 6 hónapi börtönre és 4 évi közügyektől eltiltásra ítélte a 2-es számú sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt.
- A vádlott 2010. április 20. napján megkezdte a fenti jogerős büntetés letöltését.

A kiegészítések a Fővárosi Ítéltábla hivatalos feljegyzésén alapulnak.

A Fővárosi Bíróság a másodfokú eljárásban is irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. Helyesen értékelte az élet elleni bűncselekményt a vádtól eltérően emberölés büntette kísérleteként, e minősítést a másodfokú eljárásban már az ügyész fellebbezése sem érintette. Törvényesen állapította meg a Fővárosi Bíróság a vádlott egyenes szándékát a sértett megölésének kísérletében, mivel a vádlott rögtönös ölési szándéka, kétséget kizáró módon bizonyított, közvetlen közlőről, életfontosságú szervekre irányzott lövést adott le, és annak sikertelensége miatt azt megkívánta ismételni, amiben a 2-es számú sértett lélekjelenléte elhárító magatartása megakadályozta, majd segítségnyújtás nélkül elmenekült. A cselekmény bizonyított motívuma - vonják vissza a feljelentést - megközelíti az aljas indokból elkövetés minősített esetét.

A lőfegyverrel visszaélés tekintetében a jogi minősítés törvényes, azonban a bűncselekmény megnevezése az irányadó tényállás alapján is 2 rb. visszaélés lőfegyverrel és lőszerrel büntette (Btk. 263/A. § (1) bekezdés a./ pontja), ezért az ítéltábla pontosította.

Az ítéltábla személyi szabadság megsértéseként értékelt bűncselekmény jogi minősítését annyiban változtatta meg, hogy a kísérletként értékelt bűncselekményt is befejezettként minősítette.

A személyi szabadság megsértésének a tárgya a mozgási, cselekvési, helyváltoztatási, tartózkodási hely megválasztásának szabadsága. A törvény nem sorolja fel pontosan az elkövetési magatartásokat, a bírói gyakorlat tölti ki tartalommal. Az ítélezési gyakorlat következetes ate tekintetben, hogy a személyi szabadság bármilyen rövid időtartamú korlátozása esetén a bűncselekményt befejezettként minősül. A hosszabb idejű személyi szabadság megsértése a büntetés kiszabása körében értékelendő. A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntéseiben elvi érveléssel mutat rá, hogy a rövid idejű haladási irányban történő feltartóztatás, pedig a járóbot elvételével való járóképtelenné tétel, stb. esetén az elkövető befejezett büntetért felel.

A vádlott a történeti tényállás szerint a fegyverét pólójának felhúzása révén megmutatva szólította fel a sértetteket arra, hogy kövessék a közeli parkba. Eközben a pénzügyi elszámolásukat is megemlítette és a feljelentés visszavonásának igényét is kifejezésre juttatta. Az 1-es számú sértett a kibiztosított fegyver visszabiztosítását szorgalmazta, ettől tette függővé a vádlottal való beszélgetést. E körülményekből is kitűnik, hogy a sértettek féltek a vádlottól nem kívántak megállni és vele a bokros területre menni. A vádlott akaratuk ellenére feltartóztatta a sértetteket, és a fegyver megmutatása, valamint a korábban bekövetkezett események hatása miatt nem mertek a felfegyverkezett vádlott felszólításának ellenszegülni és a szándékuknak megfelelően továbbhaladni. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a cselekmény befejezetté vált, a sértettek személyi szabadsága sérelmet szenvedett. Erre figyelemmel az ítéltábla e cselekmény minősítést megváltoztatta.

A sértettek lakásában megvalósított személyi szabadságot sértő cselekmény minősítő körülményei törvényesek, a vádlott a cselekményt részben gyermekkorú sértett sérelmére, illetőleg a két felnőtt sértettet megöléssel fenyegette egész éjjel rettegésben tartotta, különböző cselekmények végrehajtására kényszerítette, ezért törvényes a sanyargatással végrehajtás minősített eset megállapítása is. A védelem álláspontjával szemben helyes az elsőfokú ítélet okfejtése, mivel az alvás megvonása alapvető szükséglet kielégítését akadályozza, a sértettek életveszélyben érezték magukat a hosszú órákon keresztül rájuk szegezett fegyverek, a vádlott kijelentései és viselkedése miatt. Az 1-es számú sértett keze gipszben volt, ennek ellenére a vádlott összekötöztette. A cselekmény este fél 11 körül kezdődött, és reggelig tartott, a vádlottal kényszerűségből együtt távozó kislány 8 óra körül ért vissza a lakásba. A sértetteket mind pszichikailag, mind fizikailag olyan hatás érte, amely meghaladja a személyi szabadság megsértésével szükségképpen együtt járó erőszak mértékét, testi lelki kínlódást, gyötrelmet okozott.

Az elsőfokú bíróság - csak kisebb korrekciót igénylő - helyes és törvényes jogi minősítést követően lényegében feltárta a büntetés kiszabása körében irányadó tényezőket, de a határozott tartamú büntetés törvényi maximumának alkalmazása kissé eltúlzott.

Az élet elleni bűncselekmény kísérleti szakban maradt, bár a sértett maradandó fogyatékossgot és súlyos egészségromlást szenvedett, kerekesszékhez kötött, segítség nélküli életvitelre képtelen állapotában jelentős változás nem várható. A bűncselekmény törvényi alapesete valósult meg. Ezek az elkövetési körülmények nem hagyhatóak figyelmen kívül ennek nem tulajdonított az elsőfokú bíróság kellő súlyt.

Az emberölés alapesetének kísérlet mellett a határozott időtartamú büntetés maximumának kiszabása a halmazatban álló ugyancsak jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények ellenére sem tetтарыныос, ezért a Fővárosi Ítéltábla a főbüntetést enyhítette. A 18 évre mérsékelt büntetés tetтарыныос, kellően kifejezi az elkövetett bűncselekmények fokozott társadalmi veszélyességét, tárgyi súlyát, egyben a speciális preventív célokat is kifejezve alkalmas arra, hogy az elkövetőt hathatós visszatartsa újabb bűncselekmény elkövetésétől.

A kiszabott büntetést a Btk. 42.§ (2) bekezdés b) helyesen 1. pontja alapján fegyházban kell végrehajtani. A végrehajtás fokozata a visszaélés lőfegyverrel és lőszerral bűncselekményéhez és nem az emberölésnek a vádlott terhére nem rótt minősített esetével függ össze, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásában felhívott jogszabályhelyet pontosította.

A vádlott nem kizárt a feltételes szabadság kedvezményéből, ezért a másodfokú bíróság egyetértett az ügyészi és védői indítvánnyal és a téves rendelkezést mellőzte. E körben azonban felhívja az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy az ítélet kihirdetését követő események az ítéletben nem szerepelhetnek. Az ítélet írásbafoglalása értelemszerűen későbbi időpontban történik a kihirdetéshez képest, de nem tartalmazhat eltérő adatot, csak a rendelkező részben rögzítettek indokolhatóak meg, egyezően a tárgyaláson szóban is kihirdetett indokolással. Ezzel összhangban az elsőfokú ítélet 29. oldalának utolsó bekezdését arról, hogy az ítélet kihirdetése után mit észlelt a bíróság *mellőzi*.

Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek. Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a más jogerős ítélettel kiszabott büntetés foganatbavételéig fegyházbüntetésbe előzetes letartóztatásban töltött időt az ítéltábla a Be. 99.§ (1) bekezdése alapján beszámította.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 372. §-ára hivatkozással az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélet ellen a további fellebbezés lehetőségét a Be. 386.§-a kizárja.

B u d a p e s t, 2010. év április hó 27. napján

***Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró***

***. Rédei Géza s.k.
bíró***

A Fővárosi Bíróság 5.B.775/2008/49. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.257/2009/16. számú ítéletében foglalt változások mellett jogerős és végrehajtható!

B u d a p e s t, 2010. év április hó 27. napján

***Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***Kiadmány hitelélül:
tisztviselő***